

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoP/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117213201
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117213201.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Anny Kovaľovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcu v D., U. Z.. Š. Č.. XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, za účasti rodičov C. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v D., U. Z.. Š. Č.. XX, právne zastúpenej Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom v Prešove, na ul. Hlavnej č. 50 a G. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho vo H. Š., U. Z.. K. T. Č.. XX, právne zastúpeného JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou so sídlom v Prešove, na ul. Hlavnej č. 27, o úpravu práv a povinností, o odvolaniach rodičov proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 04.04.2018 č.k. 27P/125/2017 - 54 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o určení výživného, vo výroku o dlžnom výživnom, vo výroku o zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom zveril mal. Q. do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal platením výživného od 18.05.2017 do budúca po 200 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa tohto ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Dlžné výživné za obdobie od 18.05.2017 do 30.04.2018 vo výške 550 Eur otcovi uložil zaplatiť v mesačných splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným až do úplného vyplatenia dlhu pod následkom straty výhody splátok. Styk otca s maloletou dcérou neupravil. V prevyšujúcej časti návrh matky a otca zamietol. Ďalej vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej rodičia maloletej Q. sú manželmi. Z manželstva rodičov pochádzajú ešte dve plnoleté deti. Na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 30P 124/2017 prebieha konanie o rozvod manželstva.

3. Rodičia mal. Q. nežijú v spoločnej domácnosti od mája 2017. Maloleté dieťa navštevuje X. A. I. U. L. Z. H. D., kde poplatok za stravu predstavuje 25 Eur mesačne. Na stužkovú dieťaťa sa každý polrok platí suma 50 Eur. Ďalšie výdavky vznikajú v súvislosti s výletmi a nákupom učebníc do školy. Mal. Q. v rámci školy navštevuje fotografický krúžok, za ktorý sa neplatí, ale v súvislosti s návštevou tohto krúžku musí mať k dispozícii fotoaparát. Maloleté dieťa navštevuje jazykovú školu za poplatok 20 Eur mesačne. Dcéra je silnou alergičkou, má alergiu aj na niektoré potraviny, a preto pravidelne chodí na kontroly na alergológiu, za čo dopláca 14 Eur raz za 3 mesiace. Jej strava musí byť zameraná skôr na červené mäso, divinu, strukoviny, zeleninu. Nosí okuliare, pričom rám stojí 60 Eur a jedno sklo 20 Eur. Koncom apríla mal. Q. má ísť na výmenný pobyt do Nemecka, za čo by sa malo platiť okolo 150 Eur. Otec na výživu dieťaťa prispieva sumou 150 Eur mesačne od júna 2017. Pokiaľ ide o príjem otca maloletej, tento

podľa predložených potvrdení dosahoval v mesiacoch apríl až september 2017 sumu 755 až 787 Eur netto mesačne.

4. Pri rozhodovaní o zverení mal. Q. do osobnej starostlivosti matky sa vychádzalo z vyjadrenia oboch rodičov, keď títo zhodne uviedli, že navrhujú, aby maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky.

5. Pri určení výšky výživného sa vychádzalo z príjmových a majetkových pomerov otca, matky, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Zároveň sa prihliadavalo na osobnú starostlivosť matky o dcéru. Mal. Q. je žiačkou gymnázia, potrebuje špeciálnu stravu vzhľadom k svojej alergii a nosí okuliare. Zdravotná starostlivosť o dieťa je zvýšená, čo predstavuje aj zvýšené náklady na stravu, lieky a pravidelný nákup okuliarov. Navštevuje jazykovú školu a fotografický krúžok v škole. Za takejto situácie výživné vo výške 200 Eur mesačne je potrebné považovať za primerané potrebám dieťaťa, ako aj príjmovým pomerom otca. Otec v konaní o rozvod manželstva vedenom pod sp. zn. 30P 124/2017, s ktorým obsahom sa súd prvej inštancie oboznámil v tomto konaní, deklaroval čistý mesačný príjem na úrovni 800 Eur. Ako opatrovateľ počas výkonu práce v Nemecku neplatí za ubytovanie, ani za stravu. Počas pobytu na Slovensku prispieva rodičom sumou 200 Eur mesačne a jeho cestovné do práce predstavuje čiastku 110 Eur.

6. Dlžné výživné za obdobie od 18.05.2017 do 30.04.2018 vo výške 550 Eur, po odpočítaní výživného uhrádzaného otcom v sume po 150 Eur mesačne, bolo otcovi povolené splácať v splátkach po 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

7. Čo sa týka styku otca s maloletým dieťaťom, tento upravený nebol. Z vyjadrenia otca vyplynulo, že zo spoločnej domácnosti za prácou do Nemecka odišiel, keď bola dcéra vo veku 10 rokov. Nie je medzi nimi vytvorený taký blízky vzťah ako by mal byť medzi otcom a dcérou. Maloletá je zároveň v pubertálnom veku, a teda presná úprava styku by v tomto veku maloletej Q. bola problematická a dochádzalo by tým len k rozporom medzi ňou a otcom. Otec musí vyvinúť zvýšenú aktivitu vo vzťahu k dcére, aby sa ich vzťah znova rozvinul a upevnil, avšak nenásilným spôsobom, nie direktívnou úpravou styku zo strany súdu. Na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že v prospech maloletej dcéry, ktorá si to v tomto veku ešte neuvedomuje je, aby tak matka, ako aj otec boli jej súčasťou a pre budúci život maloletej je úprava vzťahu s otcom a opätovné budovanie dôvery medzi nimi plne v záujme dieťaťa.

8. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku.

9. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolania obaja rodičia.

10. Otec napadol výrok o určení výživného a výrok o trovách konania a vo vzťahu k týmto výrokom navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alternatívne požadoval rozhodnutie v tejto časti zmeniť tak, aby na maloletú Q. bolo určené výživné vo výške 85 Eur mesačne. Ako dôvod uviedol, že nevlastní žiaden majetok. Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 % - 30 % jeho čistého príjmu s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Zo svojho čistého príjmu vo výške 787 Eur mesačne by teda mal povinnosť hradiť na dve nezaopatrované dcéry výživné v celkovej výške 196 Eur, teda na každé nezaopatrované dieťa sumu 98 Eur. Pre korektný výpočet výšky výživného musí byť použitý správny základ čistého príjmu a majetkové pomery pre účely stanovenia výživného nemožno stotožňovať s čistou mzdou. Vzhľadom k tomu, že dochádza za prácou, zo mzdy vo výške 787 Eur musí odpočítať cestovné náklady v čiastke 100 Eur, čiže v podstate by sa malo pri určení výživného vychádzať zo sumy 687 Eur a teda z tejto sumy počítať 20 % až 30 % na obe nezaopatrované deti. Z manželstva pochádzajú tri deti, pričom syn je zárobkovo činný a staršia dcéra študuje na vysokej škole. V inom konaní požaduje od otca výživné vo výške 280 Eur mesačne. Nálezom Ústavného súdu Českej republiky bola prelomená zásada rovnakej životnej úrovne dieťaťa a rodiča pri stanovení výživného. V tomto Náleze Ústavný súd Českej republiky síce poukázal, že životná úroveň rodičov a detí musí byť v zásade rovnaká, ale je pritom treba rozlišovať medzi životnou úrovňou realizovanou a životnou úrovňou možnou, potencionálnou. Podstatou zhodnej životnej úrovne je to, aby sa na všetkých členov rodiny prihliadalo rovnako a aby ich postavenie pri využívaní rodinných zdrojov bolo keď nie zhodné, tak aspoň obdobné. Rovnaká životná úroveň neznamena, že deti musia mať k dispozícii napr. rovnaké množstvo finančných prostriedkov ako rodičia. Vyšší príjem rodičov je spravidla spojený s náročnosťou

ich práce a s tým, akú zodpovednosť nesú. Naproti tomu pre dieťa by sa jednalo o bezpracný príjem, ktorý si zasluhuje len tým, že je dieťaťom svojich rodičov. Rozhodujúci sudca pri určení výšky výživného by nemal byť len prostým počtárom, ale mal by sa v súvislosti so stanovením výšky výživného zamýšľať tiež nad jeho zmyslom a účelom.

11. Proti výroku o určení výživného a výroku o zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti, podala odvolanie matka. Navrhla rozsudok zmeniť tak, aby výživné na mal. Q. bolo určené na sumu 250 Eur mesačne. Poukázala na to, že v prebiehajúcom konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Q. boli v rámci inštitútu neodkladného opatrenia skúmané schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Z uznesenia Okresného súdu Prešov zo dňa 09.06.2017 č.k. 27P 125/2017 - 19, ktorým bolo určené výživné vo výške 150 Eur mesačne vyplýva, že otec vo svojom vyjadrení okrem iného tvrdil, že zo svojho príjmu 750 Eur mesačne z výkonu práce a 380 Eur mesačne z titulu rodinných prídavkov na dve deti matke zasiela z Nemecka okrem sumy 500 Eur mesačne aj sumu 190 Eur mesačne s tým, že jeho predstave o výživnom na mal. Q. zodpovedá suma 290 Eur mesačne. Z uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.08.2017 č.k. 24CoP 21/2017 - 28, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Prešov zo dňa 09.06.2017 vyplynulo, že otec do ukončenia spolužitia s matkou v apríli 2017 prispieval na výživu mal. Q. sumou 220 Eur mesačne, pričom bolo poukázané aj na vyjadrenie otca, že v Nemecku je poberateľom rodinného prídavku v sume 190 Eur mesačne. Je zrejmé, že neodkladným opatrením bola určená suma 150 Eur mesačne ako výživné na mal. Q. v tzv. nevyhnutnej miere v zmysle ustanovenia § 366 Civilného mimosporového poriadku. Zároveň matka namietla reálnosť výdavkov otca vo výške 200 Eur mesačne ako príspevku poukazovaného jeho rodičom v súvislosti so zabezpečením ubytovania počas dvoch týždňov z mesiaca, ktoré trávi na Slovensku. Ide o nadhodnotenú a ničím nepreukázanú sumu nezodpovedajúcu cenovým podmienkam vo Veľkom Šariši a ani tomu, že v rodinnom dome vo Veľkom Šariši bývajú obaja rodičia otca, ktorí sú povinní taktiež uhrádzať platby v súvislosti s vlastníctvom tohto rodinného domu a bývaním v ňom. Nemožno tieto výdavky v podiele 2/3 -tín pripadajúcich na rodičov prenášať na otca, na ktorého pripadá podiel maximálne 1/3-tiny takým spôsobom, že otec uhrádza v skutočnosti polovicu všetkých výdavkov. Je všeobecne známou skutočnosťou, že výdavky na takéto bývanie môžu dosahovať maximálne sumu 400 Eur mesačne. Okrem toho otec počas obdobia dvoch týždňov z mesiaca, kedy je na Slovensku, má dostatočný priestor na to, aby sa zamestnal, hoci aj na čiastočný pracovný úväzok a zabezpečil si tým vyšší príjem, pretože rozhodujúcim pri určovaní výživného je princíp potenciality príjmu a nie princíp fakticity príjmu.

12. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 65, § 66 a § 67 Civilného mimosporového poriadku preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolania rodičov nie sú opodstatnené.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej základ pre určenie výšky výživného upravuje ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine. V zmysle tohto ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. V súlade s týmto ustanovením určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Na strane oprávneného zase platí zásada, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ich životná úroveň má byť približne rovnaká. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije len s jedným rodičom, je potrebné pri určení vyživovacej povinnosti druhého rodiča vychádzať z predpokladu, že rodič, s ktorým žije dieťa v spoločnej domácnosti, si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Zákon o rodine v ustanovení § 62 ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti priamo prikazuje zohľadniť to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Osobná starostlivosť je teda postavená na úroveň finančným

plneniam, čím sa poskytuje ochrana majetkovým nárokom osoby zabezpečujúcej fungovanie spoločnej domácnosti a starostlivosť o jej členov.

16. V prejednávanej veci bolo bez akýchkoľvek pochybností zistené, že príjem otca vykonávajúceho prácu opatrovateľa v Nemecku v dvojtýždňových pracovných intervaloch presahuje sumu 750 Eur netto mesačne.

17. V súvislosti s vykonávaním práce opatrovateľa v Nemecku je potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na náročnosť tejto práce, kedy otec ako opatrovateľ musí byť prakticky 24 hodín denne k dispozícii osobe, pre ktorú zabezpečuje starostlivosť, je vykonávanie takéhoto druhu práce v dvojtýždňových pracovných intervaloch bežnou záležitosťou umožňujúcou opatrovateľovi načerpať dostatočné množstvo pracovných síl potrebných k výkonu práce v nasledujúcom pracovnom cykle. V prípade otca teda nemožno konštatovať, aby otec nedostatočne využíval svoje schopnosti a možnosti.

18. Na strane druhej je ale potrebné zdôrazniť, že počas dvojtýždňového pracovného cyklu v Nemecku má otec zabezpečené tak bezplatné ubytovanie, ako aj stravovanie. V súvislosti so stravovaním a ubytovaním otcovi teda žiadne náklady počas jeho pobytu v Nemecku nevznikajú.

19. Za takejto situácie, aj pri zohľadnení ešte ďalšej vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére, je určenie výživného vo výške 200 Eur mesačne na mal. Q. R. zo strany otca primerané aj s prihliadnutím na to, že ide o dieťa nachádzajúce sa vo veku 17 rokov, štúdiom pripravujúce sa na svoje ďalšie povolanie, majúce okrem výdavkov súvisiacich s odievaním a stravovaním i ďalšie náklady spojené s nepriaznivým zdravotným stavom a rozvojom voľnočasových aktivít.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo výrokoch o určení výživného, o dlžnom výživnom, o zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti a o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania sa rozhodlo v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).